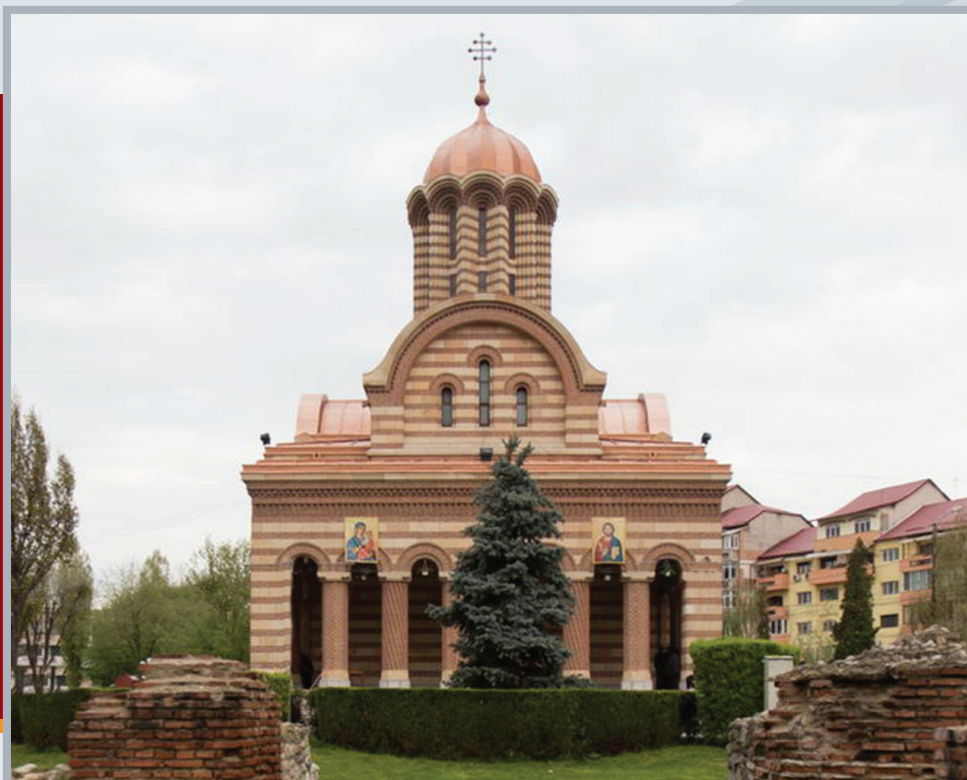

Promovarea turistică a bisericilor medievale
secolul XVI din Târgoviște

Mitropolia Târgoviște

Ghid turistic

Promovarea turistică a bisericilor medievale
secolul XVI din Târgoviște

Mitropolia Târgoviște

Ghid turistic

Regio

ROMANIA ORGANIZATIUNEA REGIONALA
Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

www.inforegio.ro

Cuprins

- I. Prezentare generală a resursei turistice antropice
- II. Cum ajungem la destinație
- III. Obiective și atracții turistice din zonă
- IV. Biserica Albă
- V. Viața liturgică la Târgoviște. Calendarul sărbătorilor religioase.
- VI. Calendarul manifestărilor culturale periodice
- VII. Hărți
- VIII. Posibilități de cazare, nightlife, restaurante, pub-uri, braserii, taverne, terase și magazine
- XI. Degustarea mâncărurilor tradiționale, rețete monahale
- XII. Informații utile

I. PREZENTARE GENERALĂ A RESURSEI TURISTICE ANTROPICE

1. Orașul Târgoviște sau o scurtă introducere a unui ținut celebru

Dacă vrem să călătorim pe urmele istoriei românești, orașul Târgoviște este cu siguranță o destinație inedită, plină de farmec, suspans, noblețe și fapte legendare. Una dintre cele

mai vechi și mai încărcate de povești localități de pe teritoriul țării, Târgoviște este un loc însemnat între orașele României. În peregrinările pe străzile sale remarcăm cu ușurință faptul că, pe lângă amprentele urbanistice elegante și tendințele sofisticate ale procesului actual de modernizare, orașul respiră atmosfera

Imagine care surprinde frumusețea Parcului Chindia, amenajat pentru prima oară în anul 1970 pe locul fostei grădini a Cetății Domnești

încărcată de istorie a secolelor trecute. Cu o populație de aproximativ 89.000 de locuitori, în prezent este municipiu, reședință de județ și cel mai mare oraș al județului Dâmbovița. Reședință domnească și capitală între 1396 și 1714, Târgoviște a deținut mai bine de trei secole statutul de cel mai important centru economic, politico-militar și cultural-artistic al Țării Românești.

Apariția și dezvoltarea orașului, precum și procesul rapid de transformare a unei așezări sătești mai vechi în oraș sunt dovada influenței benefice a poziției geografice și strategice deosebit de avantajoase.

Imagine din interiorul Parcului Chindia, care surprinde statuia Domnitorului Vlad Țepeș de pe Aleea Voievozilor

2. Informații geografice

Orașul este așezat pe o terasă înaltă de 260m, deasupra văii lalomița. Aflat la limita dintre deal și câmpie, dintre regiunea deluroasă subcarpatică și Câmpia Înaltă a Târgoviștei, orașul a fost de-a lungul secolelor protejat de păduri și ape. Pe lângă poziția geografică favorabilă, faptul ca se

afla la o distanță considerabilă față de Imperiul turcesc, a constituit un argument important în momentul în care s-a decis stabilirea acestui loc ca reședință domnească.

3. Istoricul și vestigiile orașului

Cercetările arheologice întreprinse în ultimele decenii nu au putut preciza cu suficientă exactitate toate aspectele legate de perioada de început a orașului și, mai ales, nu au putut oferi date concrete referitoare la împrejurările în care așezarea rurală a devenit târg. Ceea ce putem astăzi afirma cu siguranță este faptul că progresul localității Târgoviște este rezultatul existenței unui vechi târg periodic și al stabilirii aici a unei reședințe domnești. Fiind situat la limita dintre deal și câmpie oamenii veneau în acest loc să își schimbe produsele. Din lipsa

unor izvoare documentare nu putem ști precis momentul apariției târgului periodic, în schimb săpăturile arheologice efectuate pe teritoriul și în împrejurimile orașului au dovedit că această regiune era locuită încă din neolitic. În Muzeul de Arheologie al orașului se găsesc vestigiile ale culturilor de tip Stancevo-Criș, Gumelnița, Coțofeni, precum și obiecte din perioada bronzului și din epoca fierului. Tot în muzeu pot fi admirate podoabe și unelte geto-dacice din vremea regilor Daciei, Burebista și Decebal, împreună cu monede din timpul culturii dacoromane sau a celei bizantine.

Imagine din Parcul Chindia care se găsește în imediata apropiere a Curții Domnești din Târgoviște. A fost realizat pe locul fostelor grădini domnești, construite de către Petru Cercel în anul 1584.

În cartierul Suseni din Târgoviște s-au găsit urme ale unei așezări din secolele II-V, peste care ulterior s-a suprapus o altă așezare protoromană în secolele VIII-X. Peste aceasta s-a format mai târziu, în secolele XII-XIV o așezare rurală, din care s-a dezvoltat târgul medieval.

Depășirea stadiului preurban al localității a avut loc cu certitudine la sfârșitul secolului al XIV-lea, moment atestat arheologic și determinat de stabilirea reședinței domnești. Orașul a devenit singura capitală a Țării Românești și a înlocuit orașul Curtea de Argeș în timpul domniei lui Mircea cel Bătrân, iar ulterior, pe parcul domniei lui Vlad Țepeș aici a fost construit Turnul Chindiei, rămas în continuare simbolul localității.

Târgoviște a rămas singura reședință domnească a Țării Românești de la 1431 până la 1464, apoi până în 1714 a împărțit rolul de capitală cu București. În secolele XV-XVII, orașul a fost principalul centru economic, politic, administrativ, militar și cultural al Țării Românești. După toate probabilitățile, la Târgoviște a activat primul meșter tipograf din Țara Românească, Macarie, care a tipărit începând cu anul 1508 primele cărți în limba slavonă cunoscute la noi.

Imagine cu Aleza Voievozilor din Parcul Chindia

II. CUM AJUNGEM LA DESTINAȚIE

Așezat la o veche răscruce de drumuri comerciale, municipiul Târgoviște este ușor de abordat din toate părțile. Este situat în vecinătatea capitalei României și la o distanță de 80 km de Aeroportul Internațional Henri Coandă.

Prin Târgoviște trec drumurile naționale:

DN71, traseu: Tărtășești — Târgoviște — Pucioasa — Sinaia

DN72, traseu: Găești — Târgoviște — Ploiești
DN72A, traseu: Târgoviște — Câmpulung

De asemenea, prin municipiu trec o serie de drumuri județene:

DJ 711 Târgoviște — Bujoreanca

DJ 712 Târgoviște — Șotânga — Vulcana-Pandele — Brănești — Pucioasa

DJ 718A Târgoviște — Mănăstirea Dealu

DJ 719 Târgoviște — Valea Voievozilor

DJ 721 Târgoviște — Colanu — Văcărești — Perșinari — Gura Șutii — Produlești — Costești Deal

Imagine din interiorul
Parcului Chindia

Orașe apropiate:

București, la 80 km sud-est
Pitești, la 70 km vest
Ploiești, la 50 km est
Pucioasa, la 20 km nord
Găești, la 30 km sud-vest
Moreni, la 20 km nord-est
Titu, la 30 km sud
Fieni, la 27 km nord
Răcari, la 42 km sud-est

Imagine care surprinde Aleea
Voievozilor din Parcul Chindia

III. OBIECTIVE ȘI ATRACȚII TURISTICE DIN ZONĂ

Complexul muzeal "Curtea Domnească" care grupează monumente din secolele XV-XVIII: Turnul Chindiei, unde poate fi admirată expoziția "Dracula. Legendă și adevăr"; Biserica Domnească unde se găsește o impresionantă colecție de artă brâncovenească; beciurile casei domnești din secolul al XVI-lea, precum și Biserica Sf. Vineri, care găzduiește o vastă colecție de icoane.

Muzeul de Istorie, care aparține Complexului muzeal "Curtea Domnească" și care își întâmpină vizitatorii cu exponate din epoca paleolitică până în 1918.

Muzeul de artă: datând de la sfârșitul secolului al XIX-lea și fiind realizată după planurile arhitectului Baldassare Vignossa Giovanni, clădirea muzeului de artă este una dintre cele mai vechi și mai frumoase clădiri din oraș. Muzeul posedă un patrimoniu deosebit de artă românească, pictură religioasă, fresce și icoane, mobilier de epocă, precum și opere de artă modernă și contemporană semnate de Nicolae Grigorescu, Nicolae Tonitza, Theodor Pallady, Gheorghe Petrașcu, Gheorghe Tattărescu etc.

Casa atelier "Gheorghe Petrașcu", inaugurată ca expoziție în 1970, muzeul expune opere ale artistului, precum și obiecte cu caracter memorial, fotografii, scrisori, peneluri, șevaletul etc.

Muzeul Scriitorilor Târgovișteni, inaugurat la 30 decembrie 1968 și amplasat în casa scriitorului I.Al.Brătescu Voinești

Muzeul Național al Poliției Române, singurul muzeu cu acest profil din țară, inaugurat în iulie 2000 în fosta casă în stil neoclasic ridicată de Constantin Brâncoveanu pentru fii săi.

Muzeul Regional de Istorie (Galeriile Stelea), a cărui deschidere oficială a avut loc la 30 ianuarie 1944 și care cuprinde o colecție impresionantă de obiecte ce reprezintă Curtea Domnească și Turnul Chindiei: fotografii, tablouri, cărți vechi, stampe, documente etc.

Orașul Târgoviște este recunoscut, de asemenea, pentru **bisericile** sale deosebite, adevărate monumente de artă, unele datând chiar din perioada medievală (cum este complexul monumental Stelea), toate de o deosebită eleganță și rafinament estetic. Atmosfera caldă și primitoare care se regăsește pretutindeni conferă acestor obiective turistice un loc distins în sufletele vizitatorilor.

Dintre bisericile care pot fi văzute în orașul Târgoviște amintim: Biserica Stelea, Mitropolia, Biserica Albă, Biserica Sfântul Nicolae Simuleasa, Biserica Stolnicul, Biserica Sfântul Nicolae Andronești, Biserica Sfinții Voievozi, Biserica Sfântul Gheorghe, Biserica Crețulescu, Biserica Sfinții Împărați, Biserica Buzinca, Biserica Lemnului, Biserica Sfântul Ioan Botezătorul, Biserica Târgului, Biserica Geartoglu, Biserica Sf. Atanasie și Chiril, Biserica Oborul Vechi, Complexul Monumental Mănăstirea Dealu.

IV. MITROPOLIA DIN TÂRGOVIȘTE

Hram – Înălțarea Domnului

Situată în centrul orașului, în Parcul care îi poartă numele, Mitropolia Târgoviște dezvăluie vizitatorilor o parte din bogăția culturală și istorică de care târgoviștenii sunt extrem de mândri. Nu doar un punct de atracție turistică, ci un adevărat reper al vechii cetăți de scaun, frumoasa biserică își întâmpină vizitatorii cu un zâmbet care amintește eleganța distinsă a unor vremuri de cinste, dar îi adaugă și măreția arhitectonică a vremurilor actuale.

1. Geneza Vechii Mitropolii

„Iar Mitropolia s-a mutat de la Argeș în Târgoviște, și cum zise mai înainte Sfântul Nifon, acum să umplu de Teolipt patriarhul Țarigradului și de Macarie mitropolitul și de Neagoe Vodă domnul Ungrovlahiei și de toți boerii cei mari și cei mici și de tot sfântul sobor. Și așa tocmi, ca de acum nice odată, în veci să nu mai fie mitropolie în Argeș, ce să fie mănăstire și arhimandrie, iar în Târgoviște să fie mitropolie stătătoare, cum s-au așezat. Și să făcură aceste lucruri cu mare opreală și blestem, ca să nu se mai clădească, nici să se mute în veci, nice de patriarh, nice de mitropolit, nice de domn, nice de boieri, nice odată. Acestea

toate se așezară când fu cursul anilor 7025 (1517) luna lu August, 17 zile, în zilele credinciosului domn Neagoe Voievod și a celui Teodipt patriarhul Țarigradului și Macarie mitropolitul Ungrovlahiei, în slava lui Dumnezeu și în frămsețea și lauda a toată Țara Muntenescă. Drept aceia făcură laudă domnului și boierilor și cuvinte de cinste și-i dăruî cu multe daruri și-i lăsă de se duseră toți, cari-și pre la locul său”.

(Gavriil Protul, Viața și traiul Sfântului Nifon Patriarhul Constantinopolului, ed. Tit Simedrea, București, 1937, p. 30.)

Începând cu domnia lui Radu cel Mare (1495-1508) și până în 1545, Târgoviște redevine capitala Țării Românești. Orașul mai fusese principală reședință domnească în vremea lui Mircea cel Bătrân, când a fost refăcută și Curtea Domnească, ale cărei ruine împrejmuesc astăzi Turnul Chindiei. Dar această a doua perioadă în care orașul redevine capitală este cunoscută ca perioada marilor construcții care înfrumusețază și în ziua de azi orașul, perioada aducerii tiparului pe pământ românesc și perioada întemeierii limbii române literare. Sfântul Nifon este cel care îi cere lui Radu cel Mare mutarea sediului mitropolitan al

Țării Românești de la Curtea de Argeș la Târgoviște. Acest lucru este dus la bun sfârșit câțiva ani mai încolo de către Neagoe Basarab și astfel începe în secolul al XVI-lea istoria și totodată povestea Mitropoliei Târgoviște. Din păcate, astăzi nu mai putem admira aceeași Mitropolie, cea veche fiind dărâmată în anul 1889. Noua clădire, construită după planurile arhitectului francez Lecomte de Noüy, preia planul de est al vechii biserici, dar la alte proporții și mulți istorici consideră că deși s-a pornit de la ideea unei restaurări, în realitate s-a construit o biserică cu totul nouă.

Cu toate acestea, povestea vechii biserici ne impresionează încă și dăinuie în amintirile noastre prin desenele și documentele de epocă. Data exactă a construcției stă sub semnul întrebării, istoricii având păreri diferite. Unii consideră că aceasta datează din prima jumătate a secolului al XV-lea, din timpul domniei lui Mircea cel Bătrân, alții lansează ipoteza că începuturile construcției s-au realizat în timpul domniei lui Radu cel Mare. Cel mai sigur este însă că ctitorul vechii mitropolii este Neagoe Basarab, iar hotărârea construcției a fost luată cu prilejul sfințirii bisericii din Curtea de Argeș, în anul 1517. Anul următor, în 1518, Neagoe a început ridicarea unei biserici mari, cu 8 turlle, iar sfințirea Mitropoliei din Târgoviște s-a făcut la 17 mai 1520, de Înălțarea Domnului, sărbătoare care a devenit și hramul bisericii.

2. Istoria zbuciumată a Mitropoliei și domnitorii care au s-au succedat la tron

Așa cum am precizat anterior, lucrările la Mitropolie au început în vremea lui Neagoe Basarab, dar nu au încetat o dată cu moartea domnitorului. **Radu Paisie** (1535 - 1545) este unul dintre urmașii acestuia care, văzând că o biserică atât de frumoasă stă neterminată, s-a decis să continue el lucrările începute de Neagoe. Acesta a adus numeroase contribuții, completând-o cu îmbunătățiri deosebite și aducând-o la stadiul estetic care i-a consacrat numele. În anii următori orașul Târgoviște cunoaște o istorie zbuciumată. O dată cu domnia lui

Mircea Ciobanu, al cincilea fiu al lui Radu cel Mare, și invaziile turcești, orașul pierde titlul de capitală, pentru ca soarta lui să se schimbe din nou o dată cu venirea la tron a lui **Petru Cercel** (1583 - 1585). Acesta din urmă mută din nou capitala la Târgoviște. În ceea ce privește lucrările la biserică Mitropoliei Țării Românești, documentele atestă că acestea au continuat și în a doua jumătate a secolului al XVI-lea. La 13 ianuarie 1585, Petru cel Tânăr, fiul lui Mircea Ciobanu „miluise” pe Dumitru zidarul. Fiind un meșter deosebit și extrem de apreciat, acesta a efectuat numeroase lucrări care să îmbogățească aspectul mitropoliei și care, în timp,

i-au adus un plus de valoare. Printre realizările sale se numără și acoperirea Mitropoliei cu plumb, acoperiș ce a existat până la 1821. Spre sfârșitul secolului al XVI-lea, biserică Mitropoliei a fost văzută de italianul Franco Sivori (1771-1830), amiral al regiunii Sardinia, care și-a condus trupele către victorie în bătălia de la Tripoli din 1825. Acesta a fost un mare admirator al Mitropoliei din Târgoviște și a povestit mai departe despre frumusețea acestei biserici lucrate în mozaic și despre frumoasa grădină ce o înconjoară. Ca urmare a cuvintelor frumoase pe care le-a transmis, biserică a primit numeroase daruri, danii de moșii și vii.

Dar în scurtă vreme istoria a fost din nou neiertătoare și turcii au ocupat temporar orașul Târgoviște, în timpul luptelor cu Mihai Viteazul. Oștile lui Sinan Pașa au distrus în 1595 o parte a orașului și au transformat biserica Mitropoliei în moschee. Din fericire, nu i-au adus mari stricăciuni. În schimb, oștile lui Gabriel Báthory au jefuit mitropolia în iarna anului 1610 - 1611

și fac numeroase pagube în rândul mai multor biserici târgoviștene. Istoria cunoaște o perioadă mai liniștită odată cu urcarea pe tron a lui Matei Basarab. Ca și înaintașul sau Neagoe Basarab, și acesta își pune amprenta atât asupra orașului, cât și asupra Mitropoliei. După o pisanie nedată, aflăm că acesta a „dres” biserica, a acoperit-o

cu plumb și a refăcut cadrele de marmură ale ferestrelor.

Tot în timpul domniei lui Matei Basarab la Mitropolia din Târgoviște a funcționat tipografia domnească, a cărei activitate a fost extrem de fructuoasă, aici fiind tipărite numeroase cărți.

3. Vremuri tulburi pentru Mitropolie

După domnia lui Brâncoveanu urmează o perioadă nefavorabilă atât pentru frumoasa biserică, cât și pentru palatul vechii Mitropolii. În timpul războiului ruso-austro-turc din anii 1736 - 1739, boierii și-au ascuns averile în tainița Mitropoliei, dar din păcate turcii au dat foc

orașului și au distrus zidurile Mitropoliei și ale curții domeniști, în iunie 1737. La sfârșitul secolului al XVIII-lea mitropolitul Dosithei face numeroase reparații care să împiedice prăbușirea zidurilor bisericii. În anul 1815, târgoveții au cerut să fie instalată în clădirile Mitropoliei o școală, iar în catagrafia din anul 1819, biserica Mitropoliei și clădirile din jur sunt descrise astfel: „biserica cu 8 turla este învălită în plumb peste tot, care acoperiș s-au meremetisit cu tinichea de preasfinția sa părintele mitropolit Dositei, are jgheaburi împrejur tot de tinichea, vopsite mohorât, tencuială albă pă dina fară, ferestrele toate cu geamuri, ferestrele cele mai dă jos cu fiare în șătrange, anvonu dinaintea bisericii învălită în tinichea văpsită mohorât. Înăuntru biserica are zugrăveală veche și ștearsă pă alocurea, are jelturile toate și celelalte ale bisericii”. Dar necazurile nu au ocolit biserica Mitropoliei. În 1821, ostașii lui Alexandru Ipsilanti au luat acoperișul de plumb al bisericii pentru a face gloanțe, iar ploile au distrus bolțile și picturile. După unele mărturii de epocă, Tudor Vladimirescu a fost ucis chiar în curtea Mitropoliei.

În 1823, starostele Alexe, cu banii luați de pe două moșii ale Mitropoliei, a reușit să îi repare acoperișul, dar de data aceasta a fost făcut din tinichea. Un cutremur foarte mare care a avut loc peste 15 ani a provocat nenumărate stricăciuni atât clădirilor din jur, cât și bisericii și clopotniței. Conform mărturiilor din acea perioadă, bolta altarului și amvonul s-ar fi crăpat, pereții bisericii s-au despicat, iar tencuiala a căzut. Mari stricăciuni au suferit și odăile bisericii, devenind de nelocuit.

Din păcate, nici vremurile următoare nu au fost mai blânde pentru Mitropolie, în 1842 având loc alt dezastru care a distrus toate bunurile gospodărești ale bisericii, rămânând în picioare numai biserica și clopotnița de la intrare. Restul construcțiilor auxiliare și grădinile ce cuprindeau tot oborul de astăzi al orașului Târgoviște au fost distruse și lăsate pradă vitelor.

Conform descrierii din 1845 a lui Cezar Bolliac, Mitropolia din Târgoviște era mult mai mare decât cea din București, având 25 de stânjani lungime în interior și 9 stânjani lățime

(circa 50 x 18 m), dar din păcate era într-o stare deplorabilă. Cu toate că aducea un venit însemnat, aproape că nu mai puteau fi oficiate slujbe în interiorul ei. Astfel a apărut ideea demolării ei, idee ce i-a aparținut lui Ioan Schlatter, un însemnat arhitect mănăstiresc al vremii. Acesta a întocmit un raport în care a precizat că starea jalnică în care se găsește

Mitropolia nu merită să mai fie făcute reparații și a considerat că ar trebui dărâmată cu totul. În 1847 mitropolitul Neofit a vrut să reclădească o parte din clădirile aflate în curtea Mitropoliei, a dărâmat etajul întâi al acestora și apoi, din lipsă de bani s-a oprit, sporind practic dezastrul din incinta bisericii. Deși într-un raport din 1852 se spunea că biserica ar fi încă în stare bună,

peste 4 ani, în 1856, se preciza că în biserică nu se mai puteau ține slujbe. În ciuda faptului că în decursul perioadei următoare au existat mai multe încercări de strângere a unor fonduri și s-au întocmit mai multe planuri de refecare, încercările au avut un final nefavorabil, fondurile neputând fi procurate și planurile nefiind puse în aplicare. Nici petițiile târgoviștenilor semnate către Ministerul Cultelor și Parlamentului, cerând repararea Mitropoliei, nu au avut succes. În 1864 petiția a fost aprobată, dar niciun folos, pentru că nu a fost pusă în aplicare. Văzând că nu se începe niciun demers pentru refacerea bisericii, locuitorii orașului au continuat cererile și în anii următori, în 1868, 1870, 1871, 1872, 1875.

În anul 1881, sub ministeriatul lui V.A. Ureche, o delegație compusă din Slavici și arhitectul Mandrea a vizitat Mitropolia. Aceștia au constatat că biserica se găsea într-o stare precară, fiind recondiționată de-a lungul timpului într-un mod cu totul neadecvat. Aceste recondiționări făcute într-o modalitate de lucru diletantă, am putea spune, au lăsat amprenete adânci asupra situației în care se găsea Mitropolia. Multe din materialele de construcție folosite au ramas în jurul bisericii și, împreună cu ploaia, au reușit practic să îngroape biserica. Totuși, după părerea lor, construcția era încă solidă, având nevoie doar de reparații: în primul rând ridicarea pământului din jurul clădirii și apoi repararea acoperișului. Dar la câțiva ani după întocmirea raportului s-a

luat hotărârea dărâării bisericii și a construirii uneia noi. Din mărturiile mai multor istorici ai vremii reiese că biserica avea încă ziduri groase, de aproape un metru, și s-a folosit dinamita pentru a distruge un așezământ care în mod normal nu ar fi necesitat decât reparații. În locul acesteia s-a construit o biserică cu totul și cu totul nouă care, deși plecase de la premisa că va fi o restaurare, nu avea nicio legătură de ordin stilistic și arhitectural cu cea veche.

4. Arhitectura vechii Mitropolii și meșterii făuritori

Construcțiile la vechea Mitropolie din Târgoviște au fost începute de către două școli de meșteri, una athonită și una athonit-constantinopolitană-sârbească. Prima școală, care mai lucrase la Mănăstirea Snagov, o

altă ctitorie a domnitorului Neagoe Basarab, a construit partea din față a bisericii, iar cea de-a doua a realizat partea din spate. Participarea acesteia din urmă trebuie văzută ca o consecință a restaurării de către Neagoe a bisericii patriarhale Pammakaristos din Constantinopol. Acolo, acești meșteri au cunoscut soluțiile arhitecturale bizantine de epocă paleologă; tot ei au resturat mai multe biserici din Serbia și au făcut cunoștință cu soluții romanice specifice arhitecturii sârbești. Influențele constantinopolitene și balcanice se remarcă prin lipsa absidelor laterale și construirea în locul acestora a unor arcade, iar influența romanică sârbească se vede numai pe corpul de clădire de est. Acest fenomen al trimiterii de meșteri la restaurări din diverse zone a condus la interferențe arhitecturale din întreg răsăritul ortodox. Influența romanică de exemplu se face remarcată cu deosebire dacă privim cele trei abside de est, de unde întreaga construcție pare o replică fidelă a arhitecturii nemanide din Serbia. Biserica era împodobită cu 8 turlle, realizate

în manieră athonit-constantinopolitană, cu puternice infleunțe sârbești. Trebuie precizat faptul că numărul acestor turlle are o semnificație deosebită și trebuie judecat în conformitate cu simbolistica imperială a întregii domnii a lui Neagoe, numărul opt fiind asociat cu renașterea Imperiului Bizantin. Mitropolia din Târgoviște este prima biserică din lume cu acest număr de turlle, a doua fiind catedrala Vasili Blajenii din Moscova, construită după 1550. Cele două rămân singurele biserici bizantine cu 8 turlle. În privința execuției turllelor, se știe că două dintre ele, cele muntenești, erau mai suple și prezentau 12 laturi, numărul celor 12 Apostoli, cum spun cronicarii, iar celelate șase aveau câte 8 ferestre. Realizarea artistică a turllelor este identică cu cea a Mănăstirii Hilandar de la Muntele Athos și se remarcă prin proporțiile desăvârșite și eleganța stilului: turla cea mare; turla centrală de pe nartex și a doua ca mărime; turllele mici din fața naosului; turllele din fața nartexului și turllele de pe altar, cele mai mici de pe biserică. Deasupra turllelor existau cruci de piatră, susținute de niște baze frumos sculptate

În stil georgian care, din fericire, pot fi admirate și astăzi în Muzeul Județean de Istorie din Târgoviște. Ele se numără printre cele mai reușite opere de sculptură medievală din țara noastră și au fost realizate de pietrari care au lucrat la alte două mănăstiri extrem de distinse de la noi, mănăstirea Dealu și Curtea de Argeș.

În ceea ce privește dimensiunile bisericii, cu excepția Sfintei Sofia din Constantinopol, biserica târgovișteană, cu o lungime de 40 de metri și o lățime de 50 de metri, adică 680 metri pătrați, era cea mai largă biserică ortodoxă, întrecând chiar și renumitele biserici rusești. Cupola centrală era și ea de dimensiuni grandioase, având un diametru de 6 metri și o înălțime de 9 metri și fiind astfel situată pe locul al doilea din ortodoxie, după Sfânta Sofia din Constantinopol.

În interior, naosul era susținut de 4 pilaștri, o soluție constructivă folosită pentru prima oară în Țara Românească și preluată de la arhitectura bizantină, probabil de la Pammakaristos sau Hilandar. Pronaosul era sprijinit de 4 stâlpi și realizat în aceeași manieră cu cel de la Curtea de Argeș. În 1707, Mitropolitul Teodosie îi adaugă la intrarea dinspre vest a pridvorului un mic

foisor brâncovenesc-cantacuzian, în stilul vechii biserici a Mănăstirii Sinaia, una dintre cele mai frumoase opere de sculptură bâncovenească care a existat la noi. Între 1707 și 1709 biserica se zugrăvește pe exterior, iar fostul decor athonit, cu cărămizi alternate cu mortar alb se pierde. După cum știm, în timpul domnitorilor fanarioți Mitropolia este părăsită și ajunge în paragină, pentru ca la sfârșitul secolului al XIX-lea restaurarea ei să fie imposibilă. Va fi dărâmată din temelie și reconstruită.

5. Interiorul și pictura vechii biserici

Chiar cu câțiva ani înainte de dărâmarea lăcașului, Bilciurescu face o descriere amănunțită a picturii bisericii. El ne spune că biserica se află în restuarare și speră că lucrările se vor finaliza în curând. În realitate, lucrurile nu au stat așa cum și-ar fi dorit istoricul, în schimb de la el păstrăm o descriere detaliată a picturii. El amintește că pe zidul acesteia se află mai mulți domnitori și mitropoliți, precum: Petru Voevod, Ecaterina Doamna, Neagoș Voevod, Despina Doamna, jupân Barbu Corbeanu, vătafu de aprozi. Jupân Enache Văcărescu, Velu-Paharnicu. Stanca Epipanița Ego. Șase copii: Marina, Ilinca, Balașa, Constantin, Barbu, Ștefan. Radu Voevod, Matei

Basarab Voevod, Mircea Voevod, Radu Voevod, Constandin B. Basarab V.V. Radul Voevod, Șerban Voevod Cantacuzino, Ștefan Mitropolitul, Antim Mitropolitul, Vladu Voevod, Mihai Voevod, Alexandru Voevod.

De asemenea, el face o descriere amănunțită a frescelor: „Domnii și Domnele sunt îmbrăcate în haine lungi de stofe aurite, pe cap au corone imperiale, și pe aceste haine câte o manta cu iacă de blană, ca imperatori Bizantini, iar alții cu mantale lungi (Tătărăști) cu ceapraguri de fir galben și nasturi (bumbi) mari. Fie-care porta la brâu câte un stilet (hangen), a cărui coadă, ornată cu mărgăritari și pietre prețioase. Mircea Vodă și Mihai Vodă diferă, ei au haine scurte de oșteni, o tunică scurtă încheiată până la cingătoare și mantale ca ale lui Mihai Vitezul și cu săbii atârinate. Mitropolitul Ștefan în vesminte de serviciu, iar Antim numai cu mantie, mitre pe cap și în mâni cu toaie păstorești”.

Înainte de 1890, în partea stângă a bisericii se afla mormântul Mitropolitului Ștefan, în timpul căruia au fost tipărite o mulțime de cărți. Pe piatra acestuia de mormânt scria: „Supt această piatră, odihnesc osele prea Sfințitului Kir Ștefan Mitropolitul Țării Românești, fiind pastor în scaun ani 20, și viind vremea și-a dat

obșteasca datorie, și s-au astrucat aici în sfânta Mitropolie, Veacia-mupameta, în luna lui Aprilie 25 zile, la anul de la facerea lumii 7186 (1668)”. Tot în această biserică se mai afla și o altă piatră de mormânt deosebit de frumoasă și minuțios sculptată, a familiei Cantacuzinilor. Pe aceasta din urmă scria: “Supt această mare piatră odihnește țerina bine-credincioasei Balașa Cantacuzin, Vel Vistieru din Moldova, soția luminatului coconului Ștefan Brâncoveanu, al doilea fiu al înălțatului și blagocestivului Io Constantin Basarab Voevod. Care de ani 15 vârsta fiind, cu iubitul soțul ei creștinește evsevios, și cu înțelepciune și cu alt aretis au trăit, ci, cruta morte fără de vreme o au răpit. ... Răpăsând la anul de la zidirea lumii 7220, iar de la Christos 1712, Decembrie 23, astrucându-se cu multă cinste în sfânta Mitropolie din Târگو-Vestē”.

Un alt istoric de la care ne-au rămas mărturii importante despre Mitropolia Târgoviștei din perioada interbelică este Virgiuliu Drăghicescu. Într-o lucrare apărută în anul 1933, cuprinzând numeroase date istorice și arheologice, ilustrații și planuri,

acesta reface complicata istorie a Mitropoliei de la primul său ctitor Neagoe Basarab, până la hotărârea dărâării acesteia, hotărâre prin care biserica a fost resturată de arhitectul Lecomte de Noüy. Acesta, deși un arhitect emerit și un profesionist valoros cu excelente cunoștințe de artă bizantină, era un om abstract, crescut la școala arhitectului francez Viollet - le - Duc, fără a fi prea mult familiarizat cu trecutul artei noastre.

Istoricul Virgiliu Drăghicescu amintește în lucrarea sa că Mitropolia de la Târgoviște a fost Mitropolia Țării Românești din anul 1520 și până în 1668. Odată cu moartea Mitropolitului Ștefan aceasta s-a mutat la București. Timp de 148 de ani, cum toți mitropoliții țării au locuit în palatul de la Târgoviște, mitropolia a fost martora tuturor evenimentelor și slujbelor importante. Ea a cunoscut o perioadă de strălucire în epoca lui Matei Basarab (1632 - 1654) și a lui Constantin Brâncoveanu. Pe parcursul anilor în care aceasta s-a bucurat de o deosebită prețuire, bisericii i-au fost aduse numeroase îmbunătățiri. Totodată, ea funcționa și ca un adevărat centru de promovare al culturii și învățăturilor, fiind tipărite numeroase cărți.

În această perioadă a fost construit pridvorul brâncovenesc, din păcate dărâmat împreună cu biserica. Tot atunci numeroși vizitatori străini se bucurau de frumusețea acestui lăcaș prețios și transmiteau mai departe impresiile lor favorabile.

Povestea ei continuă și după mutarea Mitropoliei la București, dar treptat toate aceste frumuseți descrise de călătorii străini sunt neglijate și ajung să se ruineze.

Antim Ivireanu reînființează tipografia de aici, iar între 1709 și 1715 se tipăresc numeroase cărți pentru slujbe, dar și cărți de doctrină în limbile greacă și română.

6. Actuala Mitropolie

Din toate lucrurile frumoase amintite mai sus, din păcate turistul nu va mai putea regăsi azi decât foarte puține elemente. Deși o impresionantă lucrare arhitecturală, actuala Mitropolie nu mai păstrează aproape nimic din ținuta și stilul vechii biserici. Realizată de arhitectul francez Lecomte de Noüy, ea preia planul părții de est a vechii biserici, dar la alte proporții. Lucrările au durat peste 40 de ani, fiind sfințită în anul 1933.

Biserica actuală este construită în stil bizantin, în cărămidă, cu pridvor deschis, susținut de 12 coloane și are formă de cruce greacă. La întretăierea celor două brațe ale crucii se înalță turla naosului cu 12 laturi și 12 ferestre, iar altarul are de asemenea o formă caracteristică, cu o absidă mare în axul longitudinal și două abside alăturate care servesc de proscomidie și diaconicon.

Pictura a fost realizată în 1927 de Dimitrie Belizarie și este asemănătoare cu cea realizată

de pictorii lui Lecomte de Noüy și la Curtea de Argeș. Este efectuată în stil bizantin pe fond aurit și rămâne una dintre lucrările de mare valoare ale acelei vremi. Din fosta mitropolie se mai păstrează o icoană de argint aurit cu capul Maicii Domnului și un epitaf din 1828 lucrat în pluș roșu cu mătase și fir.

Sculptura în lemn a iconoclastului a fost realizată de Pândelescu și este o lucrare extrem de laborioasă, bogată și aurită.

Din veche biserică ne-au mai rămas câteva ruine care amintesc turistului de vremurile de odinioară încă de la intrare, precum și câteva morminte frumos lucrate ale unor mitropoliți.

Cel mai frumos mormânt păstrat este cel al Bălașei Cantacuzino și reprezintă și astăzi una dintre cele mai frumoase opere de piatră brâncovenească din câte există.

Unul dintre cele mai reprezentative monumente de artă din întregul mediu românesc ortodox, Mitropolia Târgoviște este un obiectiv turistic reprezentativ al zonei și un reper cultural și istoric pentru țara noastră.

V. VIAȚA LITURGICĂ LA TÂRGOVIȘTE. CALENDARUL SĂRBĂTORILOR RELIGIOASE

**Hramul Catedralei Arhiepiscopale
Târgoviștei: Înălțarea Domnului**

La patruzeci de zile după Învierea Sa, Hristos S-a înălțat la ceruri, de unde venise. În intervalul dintre Înviere și Înălțare, Hristos S-a arătat ucenicilor Săi de mai multe ori. El le-a dezvăluit acestora tainele Împărăției lui Dumnezeu, după cuvântul Sfântului Evanghelist Luca: „căroră S-a și înfățișat pe Sine viu după patima Sa prin multe semne doveditoare, arătându-li-se timp de patruzeci de zile și vorbind cele despre

Împărăția lui Dumnezeu” (Faptele Apostolilor 1,3).

Sărbătoarea împărătească a Înălțării are o mare importanță pentru viața creștină și duhovnicească, pentru că este legată de îndumnezeirea omului, deoarece Înălțarea cu trupul la cer a Mântuitorului nostru Iisus Hristos reprezintă în primul rând ridicarea firii umane la slava divină, la o demnitate și o cinste

nemaîntâlnite până atunci. „Și cu milostivire înălțând firea noastră cea căzută ai pus-o să șadă împreună cu Tatăl”, se spune în cartea de cult numită Penticostar (Slujba Înălțării Domnului, Vecernia Mare, Stihira V idiomela), iar Sfântul Ioan Hrisostom spune că, prin Înălțarea lui Hristos, firea noastră umană „a trecut mai presus de îngeri, s-a înălțat peste arhangheli, peste heruvimi și serafimi, și nu s-a oprit până ce a șezut pe tronul

lui Dumnezeu” (Sf. Ioan Gură de Aur, Cuvânt la Înălțarea Domnului).

Acest mare eveniment împărătesc este profețit în Vechiul Testament și este înfățișat în Noul Testament. În Vechiul Testament apar profeții cu privire la Înălțarea Domnului, în Psalmii lui David: „Suiu-S-a Dumnezeu întru strigare, Domnul în glas de trâmbiță” (Psalmul 46, 5), iar în psalmul 17

se spune: „Și a plecat cerurile și S-a coborât și negură era sub picioarele Lui. Și S-a suit pe heruvimi și a zburat, zburat-a pe aripile vântului”.

În Noul Testament, despre Înălțare vorbește Însuși Hristos: „leșit-am de la Tatăl și am venit în lume, iarăși las lumea și mă duc la

Tatăl” (Ioan 16, 28); „nimeni nu s-a suit la cer, decât Cel ce S-a coborât din cer (Ioan 3, 13). De asemenea, subiectul Înălțării se regăsește în relatările unora dintre evangheliști: „Domnul Iisus, după ce a vorbit cu ei, S-a înălțat la cer și a șezut la dreapta lui Dumnezeu” (Marcu

16, 19), „Și i-a dus afară până spre Betania și, ridicându-și mâinile, i-a binecuvântat. Și pe când îi binecuvânta, S-a despărțit de ei și S-a înălțat la cer” (Luca 24, 50-51), „Și acestea zicând, pe când ei priveau, S-a înălțat și un nor L-a luat de la ochii lor. Și privind ei, pe când El mergea la cer, iată doi bărbați au stat lângă ei, îmbrăcați în haine albe, care au și zis: Bărbați galileieni, de ce stați privind la cer? Acest Iisus care S-a înălțat de la voi la cer, astfel va și veni, precum L-ați văzut mergând la cer” (Faptele Apostolilor 1, 9-11).

Prin Înălțarea Sa la ceruri, Hristos a înălțat și firea noastră omenească. Așadar, prin praznicul Înălțării, sărbătorim întronarea în ceruri a firii noastre omenești.

Semnificația praznicului este foarte importantă. Dacă prin Înviere a fost biruită stăpânirea morții și a diavolului, prin Înălțare firea noastră s-a suit la tronul lui Dumnezeu. Prin urmare fiecare creștin ortodox are posibilitatea să ajungă la trăirea Înălțării, adică a îndumnezeirii.

Nașterea Domnului sau Crăciunul

Nașterea Domnului sau Crăciunul (denumirea populară) este una dintre cele mai importante sărbători creștine.

Sărbătoarea Nașterii Domnului, la 25 decembrie, s-a celebrat în Apus, începând din secolul al III-lea. În Răsărit, separarea dintre Nașterea Domnului și Bobotează, care erau serbate împreună la 6

ianuarie, sub denumirea de Epifania sau Teofania, adică arătarea lui Dumnezeu în Trup, în lume, s-a făcut la anul 375, când Crăciunul a început să se serbeze și aici la 25 decembrie, Boboteaza rămânând pe 6 ianuarie.

Această sărbătoare a fost întotdeauna serbată cu mare fast și solemnitate. Ea este pregătită de o perioadă de post de patruzeci de zile, care începe la 15 noiembrie în fiecare an, Nașterea Domnului fiind o sărbătoare cu dată fixă. Ultima zi de post, cunoscută sub denumirea de Ajunul Crăciunului este o zi de post aspru. În această zi, cei care postesc până spre seară obișnuiesc să mănânce grâu fiert, amestecat cu fructe și miez de nucă și miere sau foițe subțiri de pâine, ca pentru plăcintă, coapte, în care se înfășoară miez de nucă amestecat cu zahăr și miere. Acestea se numesc „Scutecele Domnului”.

În ziua de 25 decembrie, preotul săvârșește Utrenia și Sfânta Liturghie, iar la sfârșit binecuvăntează ofrandele aduse și dă dezlegare pentru brânzeturi și cărnuri.

Poporul român a încreștinat și anumite obiceiuri precreștine preluate de la daci ori romani, pe care le-a pus în legătură cu Nașterea Domnului, dezvoltând alături de acestea și unele colinde creștine: „Astăzi s-a născut Hristos”, „Domn, Domn, să-nălțăm”, „Trei crai de la Răsărit”, „O, ce veste minunată”, Steaua, Florile dalbe etc.

Botezul Domnului sau Boboteaza (6 ianuarie)

„În Iordan botezându-Te Tu, Doamne, închinarea Treimii s-a arătat; că glasul Părintelui a mărturisit Ție, Fiu iubit pe Tine numindu-Te; și Duhul în chip de porumbel a adevărit închinarea Cuvântului. Cel ce Te-ai arătat, Hristoase Dumnezeule, și lumea ai luminat, slavă Ție” (Troparul Botezului Domnului, glasul 1).

Botezul Domnului Iisus Hristos este unul dintre praznicile împărătești care actualizează botezul primit de Mântuitorul la treizeci de ani de la Sfântul Ioan Botezătorul, în apa râului Iordan (Matei 3, 13-17 și Luca 3, 21-22). Iisus Hristos este arătat acum lumii ca Mesia, ca Mântuitor al lumii și Fiu al lui Dumnezeu, atât prin cuvintele Sfântului Ioan Botezătorul, care spunea mulțimilor: „Eu vă botez cu apă, dar vine Cel ce este mai tare decât mine, Căruia nu sunt vrednic să-l dezleg cureaua încălțămintelor, El vă va boteza cu Duh Sfânt și cu foc” (Luca 3, 16), cât și prin glasul lui Dumnezeu din cer: „Iar botezându-Se Iisus, când ieșea din apă, îndată cerurile s-au deschis și Duhul lui Dumnezeu S-a văzut pogărându-Se ca un porumbel și venind peste El. Și iată glas din

ceruri zicând: «Acesta este Fiul Meu cel iubit întru care am binevoit» (Matei 3, 16,17). Tot acum S-a arătat lumii Sfânta Treime: Fiul se boteza, Tatăl glăsuia din ceruri „Acesta este Fiul Meu...” și Sfântul Duh Se pogora sub chip de porumbel peste capul Mântuitorului Iisus Hristos.

Sfințirea Mare a Apei de Bobotează sau Aghiasma Mare

Sfințirea Mare a Apei sau Aghiasma Mare este slujba care se săvârșește în ajunul, dar mai ales, în ziua sărbătorii Botezului Domnului (6 ianuarie) sau a Bobotezei, după Sfânta Liturghie. Este numită Aghiasma Mare pentru că ea se săvârșește după un ritual mult mai dezvoltat decât aghiasma mică și pentru că, după credința și practica creștină, Aghiasma Mare are o putere mult mai mare decât cea mică. Ea se ia întotdeauna pe nemâncate și înainte de anafură, iar dacă ne împărtășim se ia după Sfânta Împărtășanie. Aghiasma Mare se ia timp de opt zile, începând cu 6 ianuarie, când credincioșii pot stropi cu ea locuința și lucrurile din gospodărie. După aceea se păstrează într-o sticlă specială.

Postul Paștilor

“Necunoașterea Triodului ne lipsește de o adevărată înțelegere a Postului, a scopurilor și înțelesurilor sale - reducând Postul la o obligație juridică și la un set de reguli dietetice. Adevărata descoperire și preocupare a Postului este aproape pierdută astăzi și nu există altă cale mai apropiată de redescoperire a sa decât printr-o ascultare atentă a cântărilor Triodului” (Pr. Alexander Schmemmann. Postul cel Mare. București, Editura Doris, 1998, p. 50)

Anul bisericesc începe la 1 septembrie și se sfârșește la 31 august, fiind împărțit în trei perioade liturgice: Triod, Pentecostar (de la Duminica Învierii până în săptămâna de după Cincizecime-Rusalii) și Octoih (de la Duminica I după

Rusalii până la începutul Triodului – Duminica Vameșului și a Fariseului).

Postul Mare are propria sa carte liturgică – TRIODUL (gr. τριώδιον, τρεῖς ᾠδῆ, Triodion, trei odi = trei cântări, trei ode). Aceasta conține cântări și pericope biblice pentru fiecare zi a următoarelor perioade:

- I. De pregătire a Postului Mare
- II. Postul Mare
- III. Săptămâna Mare

Perioada Triodului începe cu Duminica Vameșului și a Fariseului și se sfârșește cu Vecernia din Sfânta și Marea Sămbătă.

Originea Triodului se confundă cu cea a postului pregător în vederea Paștilor, post ce își găsește temeiul său în Scriptură și care a fost instituit încă din epoca apostolică.

Până în secolul III, acest post pascal avea lungime variabilă, în funcție de comunități, cel mai adesea limitându-se la o zi sau două înainte de Paști. Treptat el a fost extins la întreaga săptămână ce precedă Învierea.

Odată definită în forma sa generală, Săptămâna Mare și-a dezvoltat conținutul liturgic, diferențiind fiecare din zilele care duceau spre Paști, în principal acest lucru întâmplându-se la Ierusalim începând din secolul al IV-lea.

Extinderea Postului Pascal la 40 de zile s-a făcut pentru a imita postul Mântuitorului în pustie. Instituite probabil în Siria, cele 40 de zile ale Păresimilor s-au răspândit în cursul secolului IV în întreaga lume creștină. Epistolele festale ale

Sfântului Atanasie cel Mare de Arătarea Domnului (Bobotează), pentru a anunța data Paștilor și începutul Postului, atestă evoluția acestei practici și trecerea de la postul de 6 zile la postul de 40 de zile începând din anul 330.

În secolele IX-X, la Constantinopol, perioada pregătitoare se extinde cu încă două săptămâni pregătitoare. În secolul al XII-lea perioada pregătitoare și-a găsit actuala formă prin introducerea Duminicii Vameșului și a Fariseului.

SĂPTĂMÂNA MARE

Vinerea Mare a Sfințelor Patimi

Scoaterea Sfântului Epitaf
Epitaful este un obiect de cult confecționat din pânză de in, mătase, catifea etc., pe care se află imprimată, brodată ori pictată, icoana înmormântării Domnului nostru Iisus Hristos. Acesta este utilizat în cult o dată pe an, în Vinerea

Patimilor, când epitaful este scos în procesiune din Sfântul Altar și așezat în mijlocul bisericii pe o masă, apoi la slujba din seara Vinerii Patimilor, când este purtat în procesiune în jurul bisericii și apoi adus în biserică în Sfântul Altar, unde este așezat pe Sf. Masă. Aici rămâne până în miercură din ajunul Înălțării Domnului, când este ridicat și pus la locul de păstrare.

Scoaterea Sfântului Epitaf în Vinerea Mare se petrece după următoarea rânduială: la vecernie

înainte de leșirea cu Evanghelia este introdusă în altar, printre Ușile Împărătești, Crucea Răstignirii, deoarece Sfântul Epitaf îl reprezintă pe Domnul coborât deja de pe Cruce și pregătit pentru îngropare.

Denia de Vineri seara când se cântă și Prohodul Domnului (slujba înmormântării Domnului)

Preoții și credincioșii aprind lumânări de ceară curată și se adună în mijlocul bisericii, în jurul mesei, pe care se află Sfântul Epitaf. Încep să cânte Prohodul Domnului „În mormânt, Viață, pus ai fost, Hristoase, și s-au spăimântat oștirile îngerești, plecăciunea Ta cea multă preamărind” și stau aici până la sfârșitul Prohodului. După sfârșitul Prohodului, preoții intră în Sfântul Altar, unde preotul principal se îmbracă în toate veșmintele, apoi iese și cădește Sfântul Epitaf, în cele patru laturi, înconjurându-l de trei ori. După aceea se ridică Sfântul Epitaf când se cântă ultima oară „Sfinte Dumnezeule...” și, fiind ținut deasupra capetelor preoților și purtându-se înaintea lor două sfeșnice cu lumânări aprinse, iar diaconii cădind către Sfântul Epitaf, ies afară din biserică și ocolesc locașul de cult în sensul invers al acelor de ceasornic, oprindu-se: în dreptul absidei din partea de miazăzi a bisericii; în dreptul Altarului; în dreptul absidei din stânga; la ușa bisericii. Apoi se intră în biserică pe sub Sfântul Epitaf, pe care preoții îl țin la

ușa de la intrare. După ce trec toți credincioșii pe sub Sfântul Epitaf, preoții intră în biserică, mergând în Sfântul Altar printre Ușile Împărătești, și întind Sfântul Epitaf pe Sfânta Masă, unde va rămâne până în miercură din ajunul Înălțării Domnului, când este ridicat, simbolizând Înălțarea Domnului, și pus la locul de păstrare în veșmântărie sau într-o ramă bine protejată, pus la închinare și în timpul anului. După ce este pus pe Sfânta Masă, se citește Apostolul (I Corinteni V, 6-8; Gal. III, 13-14), precum și Evanghelia de la Matei (27, 62-66).

Noaptea Învierii Domnului (a Sfințelor Paști)

În noaptea Sfintei și Marii Sămbete, după ce perdelele și acoperămintele negre din biserică au fost schimbate cu cele de culoare deschisă, către orele 23, paraclisierul bate toaca și trage clopotele îndelung. Preotul vine în biserică, închinându-se, ca de obicei, la sfintele icoane, sărutându-le și zicând rugăciunile specifice. Toate luminile rămân stinse, păstrându-se aprinse numai candela și o lumânare în Sfântul Altar (pentru ca să se vadă la îmbrăcarea veșmintelor preoțești, apoi este stinsă) și una la strană pentru cântăreți (psalți). Preotul își pune epitrahilul de culoare închisă și dă binecuvântarea de început, din fața Ușilor Împărătești. Urmează rugăciunile începătoare, când preotul intră în Sfântul Altar și îmbracă toate veșmintele preoțești, cele de

culoare deschisă (în cazul catedralelor, arhiepiscopul intră în Sfântul Altar la Cântarea a 4-a a Canonului și îmbracă toate veșmintele arhieriești, iar preoții și diaconii își iau binecuvântarea și îmbracă veșmintele lor), apoi se citește Canonul Sămbetei celei Marii.

Cu puțin timp înainte de miezul nopții (aproape de ora 12), preotul (la catedrale arhiepiscopul) aprinzând, de la candela de deasupra Sfintei Mese, o făclie mai mare și frumos împodobită, iese cu ea printre Ușile Împărătești și, stând pe

solee (sau între sfeșnicele împărătești), înalță făclia cu ambele mâini și rostește cu glas tare chemarea: „VENIȚI DE PRIMIȚI LUMINĂ!”

Preotul rostește această chemare de trei ori la rând, îndreptându-se prima dată către credincioșii din față, a doua oară către cei din dreapta bisericii și a treia oară spre cei din stânga. Credincioșii din față se apropie și își aprind lumânările lor de la făclia preotului și apoi unii de la alții.

CALEA LUMINII

Manifestare unică în România și chiar în lume, "CALEA LUMINII" se "aprinde" în Joia Mare spre seară, la Târgoviște, în vechea Cetate de Scaun a Țării Românești, unde din anul 2000 lumânările împânzesc orașul voievodal, într-un spectacol inedit de sunet și lumină. Atmosfera creată de lumânările așezate una lângă alta pe "Calea Luminii", este completată de un fundal muzical de excepție, Doina "Nu-i lumină nicării" interpretată de regretatul interpret de muzică folk Lorin Stănescu. Imaginile sunt copleșitoare.

„Oamenii au nevoie de lumină. Simbolic, lumânarea ne călăuzește de la naștere și până la trecerea în neființă. Dacă are cine, ne poate aprinde câte o lumânare și când suntem în ceruri. În Săptămâna Patimilor, ce poate simboliza lumina, decât pace, decât un gest pe care târgoviștenii îl fac pentru întreaga lume”, a declarat artistul plastic Mihai Șerbănescu, inițiatorul acestui proiect.

“Unde este lumină este valoarea veșnică. Dacă nu este lumină, vine întunericul. Dacă nu este bunătate, este răutate. Dacă nu este Iisus Hristos, Domnul nostru și învățătura Lui, atunci este haos, minciună, corupție și tot ceea ce este mai rău în această lume”, a spus IPS Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei, accentuând puterea și semnificația luminii.

Imagine cu fațada Mitropoliei din Târgoviște, situată în centrul orașului în parcul care îi poartă numele.

Imagine nocturnă care surprinde frumusețea manifestării unice ce are loc în Municipiul Târgoviște, intitulată Calea Luminii

Imagine din interiorul bisericii care prezintă participarea credincioșilor la slujbă.

Anul acesta au fost aprinse 2015 lumânări, în fiecare an cu una mai mult decât anul curent, pe traseul din fața Mitropoliei din Târgoviște, în piața Mihai Viteazul și pe bătrânul Bulevard al Castanilor, actualmente Carol I, până la gară, pe o distanță de un kilometru. Traseul ales pentru desfășurarea evenimentului este în fiecare an același și a avut în vedere liniaritatea Bulevardului Carol I, care duce cu gândul la drumul drept al luminii în spațiu. În fiecare an, tot mai mulți credincioși participă la „Calea Luminii”, atât localnici, cât și persoane din alte colțuri ale țării și ale lumii. Fiecare aprinde o lumânare,

fie pentru cei vii, fie pentru cei care nu mai sunt. Înainte să se întoarcă acasă, oamenii își pun dorințe și se roagă pentru un viitor mai bun.

Organizatorii evenimentului sunt ferm convinși că gestul lor artistic nu este în zadar și speră că lumina călăuzitoare îi va face pe oameni mai buni în general, nu numai în preajma sărbătorilor creștine.

„Calea luminii” a devenit deja un simbol pentru Târgoviște. În fiecare an, mii de oameni își dau mâna pentru acest gest de lumină.

VI. CALENDARUL MANIFESTĂRILOR CULTURALE PERIODICE

Imagini reprezentative din Parcul Mitropoliei cu
ocazia manifestărilor culturale periodice care au loc
în Municipiul Târgoviște

Imagini care redau participarea localnicilor la târgurile periodice de antichități din Municipiul Târgoviște

Pe tot parcursul anului orașul Târgoviște găzduiește o serie de evenimente cultural-artistice care îi încântă atât pe localnici, cât și pe turiștii iubitori să descopere bogăția culturală și valorile noastre spirituale. Multe dintre aceste manifestări au devenit deja o autentică tradiție a locului, în plus altele îi aduc un aer cosmopolit prin caracterul internațional. Toate contribuie prin artă și cunoaștere la vizibilitatea orașului ca important reper turistic.

Principalele evenimente care au loc în perioada septembrie 2014 – septembrie 2015 în municipiul Târgoviște sunt:

4 - 8 septembrie - Zilele Cetății Târgoviște

Evenimentul se desfășoară anual și are darul de a reînvia farmecul medieval al fostei capitale a Țării Românești. Un adevărat promotor al turismului autohton, acest eveniment reunește folcloriști din întreaga lume, meșteșugari, artiști hand-made, precum și numeroși interpreți ai muzicii românești, în cadrul unor activități ce promovează valorile, tradițiile și obiceiurile locale.

Dintre cele mai emblematice manifestări ale acestui eveniment amintim:

Parada Medievală, Vânătoarea de Comori, Spectacole, demonstrații și activități din perioada medievală. Festivalul Internațional de Folclor (ajuns la a XVII-a ediție), Târgul Meșterilor

Populari, Târgul de Anticariat, Turneul Cartierelor (Campionat de minifotbal între cartierele din Municipiul Târgoviște), Gala de Excelență a Municipiului Târgoviște, Concerte

16 - 18 octombrie - Festivalul Național de Romanțe Crizantema de Aur

Cel mai longeviv festival din România, desfășurat fără întrerupere timp de 46 de ani, Festivalul

și îi răsplătește cu daruri. În decursul acestor zile orașul este învăluit de sunetele colindelor, de spectacole desfășurate pe scena amenajată în Piața Tricolorului, de povești tradiționale și de numeroase surprize.

28 martie 2015 - Ora Pământului

Ora Pământului este un eveniment internațional, organizat în ultima sâmbătă a lunii martie a

Național de Romanțe Crizantema de Aur este un adevărat simbol al orașului Târgoviște. An de an nume de referință ale acestui gen muzical urcă pe scena locală, umplând de mândrie nu numai pe târgovișteni, ci și pe iubitorii de muzică din întreaga țară.

5 - 31 decembrie - Sărbătorile de Iarnă

An de an, magia sărbătorilor de iarnă învăluie orașul Târgoviște și oamenii așteaptă cu nespuse bucurie momentul în care este realizat Orașelul lui Moș Crăciun. Acesta își face apariția într-un mod inedit și pleacă împreună cu alaiul său într-o paradă prin centrul orașului. Timp de 4 zile, într-un loc special amenajat, ascultă poeziile copiilor

fiecărui an, care are ca scop sensibilizarea tuturor utilizatorilor de energie electrică față de problema dioxidului de carbon care este emis în atmosferă odată cu producerea energiei electrice. Evenimentul constă în stingerea luminii și oprirea aparatelor electrocasnice neesențiale timp de o oră în mod voluntar atât de către consumatorii individuali, cât și de către instituții.

Municipiul Târgoviște marchează acest eveniment mondial prin stingerea iluminatului public stradal timp de o oră și îi adună pe târgovișteni în Piața Tricolorului, unde sunt aprinse 2015 lampioane cu aer cald.

Imagini nocturne care surprind frumusețea manifestării unice ce are loc în Municipiul Târgoviște, intitulată Calea Luminii

9 aprilie 2015 - Calea Luminii

Eveniment unic în România, Calea Luminii este un proiect realizat de artistul plastic Mihai Șerbănescu care este convins că lumina lumânării călăuzește omul de la naștere până la moarte. Cu această ocazie, sunt aprinse peste 2000 de lumânări pe un traseu ce pornește de pe treptele Mitropoliei Târgoviște și continuă prin Parcul Mitropoliei, Piața Mihai Viteazu și B-dul Carol I.

9 mai 2015 - Primăvara Clasică Europeană

Este un eveniment de înaltă clasă și ținută, un concert de muzică simfonică în aer liber, susținut între zidurile fostei Cetăți de Scaun.

29 mai - 1 iunie - Festivalul Păpușilor Vii

Țimp de 4 zile copiii pot pătrunde în lumea poveștilor în cadrul Festivalului Păpușilor Vii. Acest Festival de Teatru cuprinde numeroase transpuneri în scenă ale artiștilor, precum și o

impresionantă paradă a păpușilor, însoțită de alte numeroase activități și evenimente.

12 - 14 iunie 2015 - Festivalul Medieval DRACULA

Festivalul umple străzile târgoviștene cu imagini medievale specifice, oșteni, târguri, concerte de muzică medievală, parade și spectacolul Vlad Voievod Draculea, ce include reevocarea unor momente din viața marelui voievod târgoviștean.

Iulie 2015 - BABEL F.A.S.T.

Festivalul Internațional de Teatru și Artele Spectacolului este un eveniment de amploare internațională, care aduce la Târgoviște spectacole din peste 20 de țări. Festivalul este un spațiu de dialog al ideilor artistice din toate colțurile lumii, oferind o perspectivă globală asupra numeroaselor forme artistice transpuse în teatru, dans tradițional, dans contemporan, balet, arte plastice, sculptură sonoră, muzică, chiar și teatru de stradă.

Imagini care surprind evenimentele importante din timpul Procesiunii cu icoana Maicii Domnului, de la slujba din Mitropolie și până la procesiunea propriu-zisă

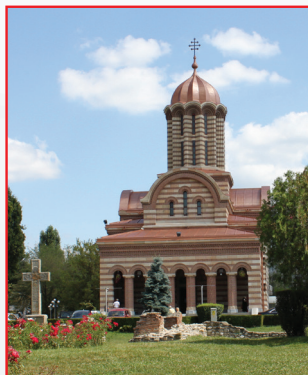
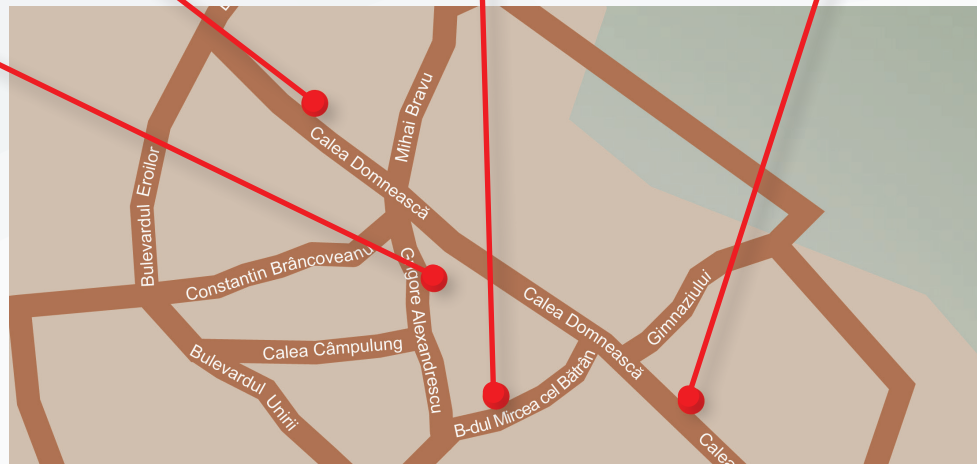
Procesiune cu icoana Maicii Domnului - 8 Septembrie

În perioada 8-12 septembrie la Târgoviște au loc o serie de evenimente religios-culturale cu prilejul zilelelor orașului.

Momentul central al sărbătorii îl constituie procesiunea cu icoana Maicii Domnului - Ocrotitoarea Municipiului Târgoviște, procesiune ce are loc de la Catedrala Arhiepiscopală, continuă prin centrul orașului și se oprește în fața primăriei. Aici, IPS Mitropolit Nifon ține un cuvânt de învățătură, în care evidențiază rolul pe care Sfânta Fecioară Maria îl are pentru viața fiecărui credincios în parte, dar și ca ocrotitoare a vechii Cetăți de Scaun a Țării Românești. "În ziua de prăznuire a Nașterii Maicii Domnului, noi sărbătorim și ziua orașului Târgoviște. A intrat în tradiția municipiului nostru ca, în această zi, sfânta icoană a Maicii Domnului să fie purtată în procesiune, pentru că ea este ocrotitoarea noastră a tuturor", a subliniat Înalt Preasfinția Sa.

Nașterea Maicii Domnului, prăznuită pe 8 septembrie, reprezintă hotarul astronomic dintre vară și toamnă, momentul în care se dă startul lucrurilor agricole de toamnă și momentul în care noul anotimp începe să își intre în drepturi. Este ziua în care vremea începe să se strice, devenind capricioasă și mai răcoroasă, cum se întâmplă în fiecare toamnă lăsată de la Dumnezeu.

VII. Hărți

Biserica
Sfântul Nicolae
AndroneștiBiserica
medievală
„Sfântul Gheorghe”Mitropolia
TârgovișteBiserica
AlbăVIII. POSIBILITĂȚI DE CAZARE,
NIGHTLIFE, RESTAURANTE,
PUB-URI, BRASERII,
TAVERNE ȘI MAGAZINE

Orașul Târgoviște oferă turiștilor numeroase posibilități de cazare, punându-le la dispoziție toate facilitățile de care ar putea avea nevoie într-o vacanță sau călătorie de afaceri, de la apartamente la camere duble, restaurante, bar-uri de zi și de noapte, parcări, săli de conferințe, permit organizarea de mese festive și cocktail-uri, iar unele hoteluri sau pensiuni se ocupă și de organizarea de excursii de o zi cu transport asigurat. Îmbinând armonios eleganța cu utilul, hotelurile din oraș sunt locuri ideale pentru turiștii dornici de relaxare sau pentru oamenii de afaceri.

În plus, orașul oferă o mare varietate de localuri, de la restaurante, pub-uri, braserii, la taverne și terase. Diversitatea serviciilor, atmosfera prietenoasă și savoarea specialităților definesc în egală măsură

localurile din oraș, multe impunând standarde de calitate în rândul prestigioaselor restaurante din țară, fiind un reper al bunului gust. Turiștii, dar și localnicii se pot bucura de meniuri variate, cu mâncăruri tradiționale, dar și excelente preparate internaționale.

Pentru cei dornici de cumpărături sau pentru cei în căutare de suveniruri, orașul ascunde pe străduțele sale din centrul vechi și nu numai o varietate de magazine. De la obiecte de artizanat, la obiecte de artă, de la articole vestimentare la obiecte utile, cei interesați să rămână cu o amintire de călătorie sau să ofere daruri la întoarcerea acasă, pot găsi aici diferite obiecte pentru toate gusturile și buzunarele.

IX. DEGUSTAREA MÂNCĂRURILOR TRADIȚIONALE, REȚETE MONAHALE

Borș de legume - Aromat și sanatos. O adevărată infuzie de vitamine

Ingrediente:

3-4 cartofi, 2 cepe, 2 morcovi, o rădăcină de pătrunjel, o țelină potrivită, o varză mică, jumătate de litru de borș, două linguri de bulion, ulei, sare, cimbru, semințe de mărar, o legătură de leuștean și una de pătrunjel.

Mod de preparare:

Curăță și spală zarzavaturile. Taie ceapa mărunt și pune-o la călit cu ulei. Adaugă morcovul ras, țelina tăiată bucățele, rădăcina de pătrunjel bucățele, varza fideluță și lasă-le să se înăbușe într-o oală cu capac. Adaugă bulionul, lasă totul puțin la fiert, pune semințele de mărar și o linguriță de cimbru uscat. Stinge legumele cu apă clocotită, adaugă cartofii bucațele și lasă totul să clocotească la foc mic. Când este gata, adaugă borșul clocotit în prealabil și toată

verdeața. Acoperă și servește cald, cu ardei iute și mamăligă moale.

Cartofi țărănești cu ceapă - sunt atât de gustoși, se fac ușor, sunt buni și simpli, și garnitură, încât merită să-i încerci. Din ingredientele de mai jos ies patru până la șase porții.

Ingrediente:

1 kg cartofi, patru cepe mari (de preferat, roșii), doi căței de usturoi, ulei, sare, piper, o foaie de dafin, cimbru uscat.

Mod de preparare:

Curăță cartofii și pune-i la fiert tăiați în bucăți potrivite, la foc mic, într-o oală cu capac. Separat, într-un vas cu fundul gros (este ideal un ceaun de tuci), pune la călit ceapa, tăiată mai mare. Adaugă un praf de sare, piper, o foaie de dafin și doi căței de usturoi tăiați mărunt. Amestecă toată

compoziția. Ceapa trebuie să fie gata (calită și ușor rumenită), când sunt fierți cartofii. Scurge apa în care au fiert cartofii (dar păstrează o cană) și adaugă-i peste ceapa calită. Amestecă bine. Adaugă puțină apă din cea în care au fiert cartofii. Servește-i calzi, cu verdeață deasupra.

Sfat: Poți adăuga și fășii de sunculită afumată peste ceapă. Poți adăuga puțină boia iute sau dulce, după gust, la final sau o lingură - două de iaurt ori smântână când îi servești.

Ghiveci călugăresc

Ingrediente:

800 g carne de porc, 2 vinete mici, 2 dovlecei mici, 250 g fasole verde și galbenă (congelată), 250 g mazare (congelată), 3 cepe, 4 cartofi, 2 morcovi, 1 rădăcină pătrunjel, 1 rădăcină păstârnac, 6-7 roșii, 3 ardei, 1 legătură mărar, 1 legătură

pătrunjel, 50 ml ulei, sare, piper

Mod de preparare:

Carnea se spală și se taie bucăți potrivite. Legumele se spală, se curăță și se taie în bucăți.

Într-o cratiță se pune uleiul și se călesc pentru câteva minute carnea și ceapa. Se adaugă morcovii și albitura și puțină apă și se lasă la fiert 10 minute. (Este preventiv pentru cazul când morcovii sunt tari și se fierb greu). Se adaugă ardeii tăiați și se presară vegeta și piper.

Se adaugă fasolea verde și mazărea congelată și se mai fierbe 10 minute. Se adaugă vinetele, dovleceii și cartofii și se mai fierbe încă 25-30 minute. Se adaugă roșiile și se mai fierbe 10 minute. La final, se adaugă verdeața tocată și se introduce în cuptor 10-15 minute să prindă o culoare frumoasă.

Mămăligă în straturi

Ingrediente:

Pentru mămăligă: 1 litru apă, 250 g mălai, sare

Pentru garnitură: 250 g telemea, 1 cârnaț, 200 g piept fiert de porc, 4 ouă, 50 g unt

Mod de preparare

O mâncare ca la bunica de acasă. Rapid, ieftin, delicios! Iată rețeta de mămăligă în straturi:

1. Pentru mămăligă se pun apă cu sare la fiert și, când dau în clocot, se toarnă și mălaiul în ploaie, amestecând cu telul. Se lasă la fiert.

2. Între timp, se prăjesc cărnurile doar în grăsimea pe care o lasă pieptul de porc.

3. Se unge cu unt un vas de cuptor și apoi se pun straturi alternative de mămăligă, brânză trecută prin răzătoare și cârnați, până la epuizarea ingredientelor.

4. Ultimul strat trebuie să fie de

mămăligă care se unge cu puțin unt. Se dă la cuptor pentru 30 minute. Se aduce la masă cu ouă ochiuri deasupra.

Ciorbă țărănească

Ingrediente:

3-4 cartofi, 1 legătură ceapă sau o ceapă roșie, 1 ardei roșu, 2 morcovi, 1 dovlecel, 2 roșii, sare, piper măcinat și boabe, 2-3 linguri ulei de măsline, 300 ml borș, 1 legătură pătrunjel verde, 1 legătură leuștean verde

Mod de preparare:

1. Se curăță toate legumele, se spală și se pun să fiarbă pe rând. Morcovii se rad pe răzătoarea mare și, împreună cu ceapa tăiată solzișori, se înăbușesc câteva minute în puțin ulei.

2. După ce și-au lăsat aroma și culoarea dorită, se adaugă celelalte legume tăiate cubulețe, apă caldă, un praf de sare și se pun să fiarbă la foc potrivit.

3. Dovleceii și roșiile se pun spre sfârșit să fiarbă ca să nu se fărâmițeze. Se lasă la foc mic și se acoperă cu un capac.

4. Borșul se lasă separat să dea în fiert de câteva ori și, spre sfârșit, se pune în ciorbiță și se drege cu sare și piper, după gust. Ciorba se servește ornată cu verdeață după gustul ficăruia: cu pătrunjel verde sau cu leuștean verde.

Sărmăluțe în foi de varză acră Ingrediente:

2 kg varză acră, 450 g carne tocată de porc și de vită, 50 g orez, 200 g ceapă, ulei pentru prăjit, 100 g costiță afumată, 2-3 linguri bulion, 2 foi dafin, sare, piper

Mod de preparare

1. Se curăță varza de frunzele exterioare și de cotoare și se alege foile în care se va împacheta carnea.

2. Se curăță ceapa și se spală, după care se taie mărunț. Se pune într-o cratiță la călit cu ulei și puțină apă și se lasă până devine aurie.

3. Se amestecă într-un castron

ceapa prăjită și răcită, cu carnea, piperul, sarea și orezul, care a fost și el opărit și răcit.

4. Se ia o compoziție de mărimea unei nuci și se pune pe o frunză de varză, care se rulează cu marginile în interior.

5. Frunzele de varză mai mici se opresc și se toacă solzișori pentru a forma un strat pentru sarmale.

6. Într-o cratiță înaltă, peste varza tocată se pun sarmalele și costița, iar deasupra un alt strat de varză tocată. Peste ele se toarnă bulionul înmuiat în apă, se pun frunzele de dafin și câteva boabe de piper. Se lasă la fiert, la foc mic, timp de 2 ore. Din când în când, se mai completează cu apă, să nu se lipească.

Sărmăluțe în foi de viță Ingrediente:

25-30 frunze de viță de vie (conservate în sare sau în apă cu sare), 800 g carne tocată de porc și de vită, 80 g orez, 1 ceapă, 3-4 linguri ulei, 150 ml suc de roșii sau 2 lingurițe pastă de roșii, mărar și pătrunjel,

1 ceașcă borș, 1 linguriță făină, 100 ml smântână, 1 lămâie, sare, piper.

Mod de preparare

1. Frunzele de viță de vie se spală și dacă nu au fost fierte în prealabil, se opăresc în apă, 1 - 2 minute. Se scot nervurile, se taie în dreptunghiuri și se lasă la scurs. Orezul se curăță și se spală.

2. Carnea tocată se condimentează cu sare și piper. Se adaugă ceapa tocată mărunț și orezul, călitate 1 - 2 minute în ulei încins. Se mai adaugă o linguriță de verdeață tocată mărunț, 50 ml suc de roșii și 100 ml apă, apoi se amestecă până se omogenizează toată compoziția.

3. Se umplu foile de viță cu compoziția de carne, apoi se rulează și se pun într-o cratiță unsă cu ulei, cu 2 - 3 frunze de viță pe fund. Se adaugă puțin mărar, borș, 100 ml suc de roșii și apă cât să acopere sarmalele. Se fierb la foc mic, 70 - 75 minute.

4. Când sunt bine fierte se amestecă făina cu smântâna, apoi se diluează cu 1-2

linguri de apă rece și se amestecă cu sosul din cratiță. Se condimentează după gust și se toarnă peste sarmale. Se adaugă lămâia tăiată felii și se pun din nou la fiert, până se leagă sosul.

Clătite cu brânză dulce

Ingrediente

200 g făină, 300 ml lapte, 3 ouă, 100-120 ml apă minerală, 1 lingura rom, 1-2 linguri ulei sau unt pentru prăjit clătitele
Pentru umplutură: 400 g brânză dulce, 80 g zahăr pudră, 1 pachet zahăr vanilat, 1 linguriță miere, 100 g smântână, coaja de la o lămâie, 500 g fructe proaspete

Mod de preparare

1. Se bat ouăle cu jumătate din lapte și făina adăugată puțin câte puțin, să nu se formeze cocloașe. Când se obține un aluat omogen se subțiază cu restul de lapte, rom și apă minerală. Aluatul obținut se lasă 10-15 minute deoparte, să se odihnească.

2. Între timp, se pregătește umplutura. Se pasează brânza

dulce și se freacă cu zahărul pudră și zahărul vanilat, până se dizolvă tot zahărul. Se adaugă mierea, smântâna și coaja de lămâie și se amestecă până se omogenizează.

3. Într-o tigaie încinsă cu puțin ulei, se coc pe rând clătitele. Se umplu apoi cu brânza dulce și se servesc cu fructe proaspete.

Cozonac tradițional

Ingrediente:

600 g făină, 2 ouă, 100 ml lapte, 2 gălbenușuri, 150 g unt, 2 linguri zahăr, 20 g drojdie, 2 pliculețe zahăr vanilat
Pentru umplutură: 1/2 kg nuci, 3 linguri cacao, 200 g zahăr, 100 ml lapte

Pentru uns: 2 ouă, unt

Mod de preparare

1. Se prepară maioua, din drojdie, o linguriță de zahăr și lapte călduț. Se freacă untul cu 2 linguri de zahăr.

2. Se cerne făina, se așază pe blat, cu o adâncitură la mijloc. Se toarnă maioua, o cană cu lapte, ouăle întregi și 2 gălbenușuri frecate cu un praf de sare. Se amestecă ușor ingredientele,

apoi se adaugă untul. Se frământă aluatul până ce se desprinde de mâini și se lasă la cald, acoperit, să crească.

3. Pentru umplutură, se fierbe laptele. Se amestecă nuca cu zahărul și cacaua, apoi se toarnă laptele clocotit. Se împarte aluatul în două, se întind foi, se umplu cu nucă și se rulează.

4. Se ung tăvile cu unt și se așază cozonacii. Se ung cozonacii cu ou bătut și se dau la copt, 50 de minute. Se lasă la răcit în tavă, apoi se scot și se așază unul lângă altul, dar cu o distanță de 5 cm.

X. INFORMAȚII UTILE

Consiliul Județean Târgoviște

Adresă: Piața Tricolorului 1
Telefon: 0245/207600
Fax: 0245/212230
Email: consjdb@cjdb.ro

Instituția Prefectului Județului Dâmbovița

Adresă: Piața Tricolorului 1
Telefon: 0245/611289
Fax: 0245/211334
Email: prefdb@prefecturadambivita.ro

Compania de Apă

Adresă: Bd. I.C.Brătianu nr.50
Dispecerat: 004 0245631824
Centrală: 004 02455614403
Fax: 004 0245611774
Email: secretariat@catd.ro

Inspectoratul pentru Situații de Urgență - Dâmbovița

Adresă: Șoseaua Căiești nr.9
Telefon: 0245/5611212; 0245/611218
Fax: 0245/634020
Email: contact@isudb.ro

Poliția Municipiului Târgoviște

Adresă: str. General Ion Emanoil Florescu
Telefon: 0245-612121

Spitalul Județean de Urgență Târgoviște

Adresă: str. Tudor Vladimirescu nr.78
Telefon: 0245/212113
Fax: 0245/210509
Email: sptadmin@spitaldb.ro

Gara Târgoviște

Adresă: Bd. Regele Carol nr.1
Telefon: 0245/611243
Email: info@biletetren.ro

Autogara Târgoviște

Adresă: Bd. Eroilor nr.1
Telefon: 0245/612574

**AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU PROGRAMUL
OPERAȚIONAL REGIONAL 2007 - 2013**
Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice
Str. Apolodor nr. 17, Latura Nord, sector 5, București

ORGANISMUL INTERMEDIAR PENTRU TURISM
Autoritatea Națională pentru Turism
Direcția Gestionare Fonduri Comunitare pentru Turism
Bulevardul Dinicu Golescu, Nr. 38, Poarta C, Sector 1, București

UNITATEA ADMINISTRATIV TERITORIALĂ
MUNICIPIUL TÂRGOVIȘTE
Str. Revoluției nr. 1-3, cod postal 130011
Tel. 0040-245-611222; 0040-245-613928; 0040-245-611378 Fax: 0040-245-217951
E-mail: primarulmunicipiuluitargoviste@pmtgv.ro www.pmtgv.ro
Mai multe informații disponibile prin site-ul primăriei municipiului Târgoviște
(www.pmtgv.ro) la adresa:
www.promovarebisericisecxivitargoviste.ro

Copyright fotografii: Unitatea Administrativ Teritorială Municipiul Târgoviște

Investim în viitorul tău!
Proiect selectat în cadrul Programul Operațional Regional și co-finanțat de Uniunea
Europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională.

**Promovarea Turistică a Bisericilor Medievale
Secolul XVI din Târgoviște**
**Unitatea Administrativ Teritorială Municipiul
Târgoviște**
Octombrie 2014

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială
a Uniunii Europene sau a Guvernului României.